

Előfizetési árak:

Égész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Hgy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít soronkint 5 krjával számítottatnak.

Pisztoly és kard.

Debreczen, április 24.

(K—cz.) Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter még be sem dugta kardját hüvelyébe és már ismét arra kényszerítik, hogy kiálljon a küzdőterre.

Ugy látszik, hogy nem akarnak ellenfelei addig nyugodni, míg meg nem szabadlják a vitéz tábornok egyenruháját.

Fejérváry báró azonban vitéz ember, ki nem ijed meg a maga árnyékától. Hozzá meg még katona is, ki nagyon jól kezeli a pengét és így nagyon könnyen megtörténhetik, hogy ellenfele fog feljajdulni a nyerendő seb összevarrásakor.

Egész hadjáratot indítanak a miniszter ellen a megsértett becsület nevében s ma holnap a miniszter minden egyes szava crimen laesae majestatis lesz, ha nem szépen néz valakire rögtön fegyver elé állítják.

Azt mondják, hogy Fejérváry báró ideges ember, ki nem türi meg az ellenvéleményeket. Ez ugyan nem úgy van, de még ha úgy volna se csodálkozhatnánk, hisz a közélet és politika apróbb-nagyobb emberei hol nyíltan hol alattomban lövöldözik felé nyilaikat és egész politikai divattá nőtte ki magát a személye ellen megindított támadás.

Ha az ember és férfi elnézi is a személye és működése, nyilvános szereplése és tettei felett mondott kritikát, az

csak léleknagyságáról tesz tanúságot. De a kritika is csak addig jogosult, ameddig tárgyilagos és igazságos. Ellenben elveszti értékét, ha személyes motívumok dominálnak benne, és ellenszenv csillan ki belőle.

A katonának ezenfelül kétszeres kötelessége védeni becsületét, sőt kötelessége mindenkiel szemben, ki őt megtámadja kardbojtjának tisztességét megvédeni. Mert ha nem teszi, gyávának tartja a közvélemény, már pedig a katona személyéhez a gyávaságnak még árnyéka és látszata sem férközhetik.

Kétségkívül beteges kinövése korunknak, hogy legott pisztolyt és kardot ragad kezébe. Mert elvégre is a fegyver ügyes használata megadja a bátorságot, de az alapjában és jogosan megtámadott becsületet nem adja vissza sohasem.

Fejérváry miniszter férfi és katona. Ő nem térhet ki ha provokálják. De nem is akar kitérni. Nem takarja be magát a miniszteri palástba, hanem elégtételt ad, — ha kérnek tőle — mint férfi és katona egyiránt.

A miniszter újabb párbaja, mint tegnapi táviratunkba említettük megfog történni. Eddig még nincs baj. Vér nem folyt, ember nem halt meg. De hogy ebből a kiereszkolt párbajokból mi haszna van az országnak, nem tudjuk megérteni.

Nem jó szolgálatot tesznek tehát azon politikusok az országnak, kik min-

den csekélységért a pisztolyok csöve elé állítják ellenfelüket és mintegy belekényszerítik a párbajba. Utóvégre is azok a pisztolyok nem olyan veszedelmesek; egy kis karczolás is beheged pár nap alatt, de még ha kibékülnek is a verekedő felek, a párbaj nyomában mindig marad valami keserűség, valami kellemetlen utóhang.

Párbajokkal nem mentjük meg a hazát, de együttes munkássággal és egymás véleményeinek tiszteletbentartásával sokat tehetünk a nemzet javára.

— Belföldi hírek. (A delegációk egybehívása.)

Megbízható forrásból hírlik, hogy a delegációk Budapestre május hó 30-ára fognak egybehívatni, míg a magyar képviselőházat még csak június hó 9-én fogják elnapolni. — (A mátészalkai mandátum.) Báró Perényi elhalálása folytán a választási mozgalom nagyban folyik. Tegnap a függetlenségi párt tartott értekezletet. Papp Elek orsz. képviselő fölhívására először Kende Béla, majd Dienes Lajos földbirtokos jelöltségében állapodtak meg, de utóbbinak jelöltségét sem lehet komolyan venni, mert a választók igen nagy része vonakodott e jelöltséghez hozzájárulni. F. hó 30-ra várják Kossuth Ferenczet, ki május 1-én tartandó értekezleten beszédet is fog mondani. A kerület függetlenségi párti választóinak tulnyomó része Szalkai Sándort óhajtja felvéptetni 48-as programmal.

TÁRGZA.

Füstbe ment házasság.

Irta: Daudet Ernestszt.

Noémi hosszú hallgatás után, mely hasonló volt a dermedtséghez, fölkel. Nagyon halavány volt. Pár lépést tett a szobában, kinyitotta az ablakot, elmerült tekintetével a csöndes parkon, kitette forró homlokát a hűs éji szellőnek. Aztán oda fordult atyjához.

— Lássá, lássa, hová jutott ön, a hirneves irigyelt bankár; nem elég, hogy beleártotta magát oly gáncsoló dolgokba, melyeknek fölfedezése vesztét okozná, megbecstelenítene nevét s e miatt egy hitványnak markában van, még el is árulta titkát, fenyegető eszközt adott kezébe s nem volt más menekvése, mint-hogy oly áron fizesse meg hallgatását, melyet ő követelt — leánya kezét.

— Mindazt, a mit mondasz, már elgondoltam, — felelt Savaron lesujtva, — szükségtelen ismételned.

— Falconney! — folytató a leány keserűen. Az az ember, a kiről oly gyakran hallottam megvetéssel beszélni.

— Nem olyan, a mint te gondold. — jegyzé meg Savaron. Kezdetben nem ment ugyan jól a dolga, de most már rendezett viszonyok közt él, sőt gazdag.

— Mikor érkezik meg? — kérdé Noémi szárazon.

— Holnap, de várni fog határozatodra, nem tesz kést a torkunkra.

— Mit tesz hát? — kérdé a leány felháborodva.

— Ej, jobb lesz, ha elmegyek. Nagyon izgatott vagy ma este.

Megesókolta leánya sápadt homlokát, azután hátát meggörbesztve ment ki. Mikor betette az ajtót maga után, a leány fájdalommal, kétségbeesett sikolyba tört ki.

— Ez is atya! — Oh, anyám, áldom az Istenemet, hogy megszabadított tőle, elvette életedet.

Savaron, mióta megvette a varravillai birtokot potom áron, minden évben vadászat idejékor meghívta egy tuczat párisi ismerősét, a kik valamennyien pénzes emberek, vállalatának részesei voltak.

Rnggeltől estig zajgott ilyenkor az erdő, mely a varrivillei parkot környezi; kirándultunk lóháton, — horgászatot rendeztek az erdei tóban.

Falconney megérkezése nem gátolta e mulatságokat.

Ő is részt vett bennük. Ha jelenléte talán kellemetlenül érinté is Savaron barátjait, volt annyi tapintatuk, hogy nem mutatták.

Savaron özvegy volt, Noémi vitte a háziasszony szerepét. Nyolcz hónapon át lakott künn a falun, szenvedélyesen ragaszkodott e helyhez, melyet anyja hála megszentelt; gyűlölte Páris élvezeteit. Különös egy lány volt, szép és gazdag, kériit rendre eltitotta, de minden

férfit, akár fiatal, akár koros volt, barátjaként fogadott, minden kacérság nélkül, minthogy ha nembeli lett volna velük, kiknek tulajdonságai közül neki is volt bárorsága, ereje, rettenthetlensége, a nélkül, hogy e tulajdonságok káros hatással lettek volna a 20 éves leány női bájaira.

Falconney megérkezése után egy hétre Savaron behívta magához Noémit.

— Nos, milyennek találod őt? — kérdé.

— Ó atyám . . . Ezt a negyven éves, fogatlan, kopasz, zsémbes embert, a ki magán viseli az erkölcsi súlyedtség jeleit . . .

— Nagyon szigorú vagy . . . Nem akar már tovább várni. Választ kíván.

— Majd magam mondom meg neki, — felelt a leány.

Másnap délután a leány egyedül találkozott a kertben Falconneyvel s így szólt hozzá:

— Uram, atyám elmondott nekem bizonyos körülményeket, melyek mindnyájunkra nézve lealázók. Ön azt követeli, hogy neje legyek . . . Eljárásának furcsasága daczára is becsületes embernek tartom őnt; remélem, le fog mondani oly tervről, melynek megvalósítása lehetetlen. Én nem szeretem őnt.

— Ő, sohasem követeltem azt, hogy mindjárt, első nap megszeressen, válaszolt Falconney . . . De engedje meg hinnem, hogy abban a tekintetben nem érzéketlen,

Országgyűlés.

Budapest, április 23.

A t. Ház ma harmadik fölolvásban is megszavazta a millenáris emlékművekről szóló javaslatot. Azután Percsel Béni előadó referálása alapján egyhangulag megszavazta a számvizsgáló bizottság két rendbeli jelentését, valamint a gazdasági bizottság jelentését a múlt évi pénztári maradványról.

A napirend során a mentelmi ügyek egész szeriesze következett tárgyalásra. Vitát először Sima Ferencz szentesi megtámadtatása alkalmából bejelentett mentelmi ügy keltett, a melyben Krajcsik Ferencz először tolmácsolta a mentelmi bizottságnak azt a jelentését, hogy az eset nem sérti a mentelmi ügyet. Ugron Gábor ezzel szemben a mentelmi ügy megsértését látja Simának — mint magát kifejezte — lebunkóztatásában.

Chorin Ferencz, a mentelmi bizottság elnöke konstatálja, hogy ebben az ügyben sem Sima, sem a bejelentő Ugron Gábor nem jelent meg a bizottság előtt, holott pedig nekik kellett volna felvilágosítást adniok. A bizottság az előtte volt tényálladékból csak azt az itéletet vonhatta le, a mit levont. Egyébként itt nem is lehet a mentelmi jog megsértésére támpontot találni: egyszerűen büncselekményről van szó. Epen azért ajánlja a bizottság javaslatát elfogadásra.

A Ház többsége a bizottság javaslatát fogadja el.

Ugyanebből az ügyből kifolyólag Sima mentelmi jogának felfüggesztése kéretett. Ugron Gábor, Horváth Gyula, Polónyi Géza és Várady Károly felszólalása után Chorin Ferencz indítványára a Ház úgy határozott, hogy a kérdést újabb elbírálás okából még egyszer a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Serbán Miklós mentelmi ügye következett, a melyen figyelemre méltó preczenst alkotott a t. Ház. Szilágyi Dezső elnök indítványára ugyanis megadta Serbánnak a szólási engedélyt, holott ilyen engedélyről a házszabály expressis verbis nem szól.

Csesznák ezredes ismert napiparancsából mesterségesen előállított mentelmi jog-sérelmet Hódossy Inre igyekezett bizonyítani és ezzel kapcsolatban helyettesítési indítványt adott be. Erdekes volt Olay Lajos felszólalása, a mely Hódossy okoskodásával szemben tagadta a mentelmi jog megsértésének fenforgását.

Ezután Ugron Gábor beszélt, helyesebben szólva: fakasztotta a Házat viharos kaczagásra, a mely percekig tartott és a mely kaczagás elől még az ellenzék sem tudta magát elvonni. Hódossy indítványát pártolva, Ugron Gábor Kraft-Ebing b. elméletét olvasta föl az örültség tüneteiről s a jobbfél e „ráolvasás” alatt eleinte ámulattal, majd tomboló kaczagással konstatálta, hogy ennek a sajnos kórnak Kraft-Ebing b. szerint való tünetei ugyanazok, a melyek Ugron Gábor közszereplésének nap-nap után tapasztalt rendellenes szimptomái. E kellemetlen leleplezés hatása alatt azután Ugron Gábor hallhatólag megcsökkentette hangjának érzét, megrövidítette beszédének eltévelyedett fonatát és szépen visszaült a helyére, valószínűleg szívében azzal az erős elhatározással, hogy Kraft-Ebing báróból és az örültségről nem egyhamar fog többé idézni.

A földézett homéri kaczagás elülte után Hefli Ignác, majd Horváth Gyula szólottak s azután a vita folytatását holnapra halasztották.

Millennium.

— Határidő naptár. —

1896. Május 2. Az ezredéves kiállítás ünnepélyes megnyitása.

Május 5. Hajdúvármegye diszközgyűlése. Utánna magnum áldomás.

Május 6. Debreczen sz. kir. város diszközgyűlése. Utánna diszbankett.

Május 9. Az összes debreczeni tanintézetek növendékeinek ünnepélyes hálaadó istentiszteletei templomokban.

Május 10. Hálaadó istentiszteletek az összes debreczeni templomokban a hatóságok jelenlétében.

Délután a debreczeni hölgyek ezredéves lobogójának felavatása. Este táncmulatság.

Május 16. Az összes elemi és középiskolák növendékeinek ünnepélyes kivonulása a Nagyerdőre s ott ünnepel hazafias dalokkal, szavallatokkal.

A r. kath. templomban fényes Te Deum.

Május 17. Millenáris népnépe a Nagyerdőn.

A kőművesek zászlóavató ünnepe a Margit-fürdőben.

Június 8. Az új országház megnyitása. A hódoló díszmenet elvonulása a király előtt.

Hogy ünnepel Debreczen?

Lombot hozó, virágot fakasztó szép május havának első felét ünnepelve tölti el Debreczen közönsége, az egész ország népe.

Ünnepi beszédek hallgatásában hálaadó imák mondásában, himnuszok éneklésében, ősi szokás szerint való áldomás ivásokban és zajos látványos ünnepségekben lesz bőven részünk két héten keresztül, öröme a honalapítás ezredik évfordulójának.

Simonffy Imre polgármester összehívása folytán tegnap délután népes értekezlet foglalkozott a két hetes nagy nemzeti ünnep programjával. — Jelen voltak tanácsbéli urakon kívül több városi bizottsági tag, az iskolák igazgatói és néhány lelkész meg a kir. tanfelügyelő.

Az értekezlet ezuttal csak a sorrendet állapította meg, azt a nagyszabásu keretet, amelyben a lélekemelő ünnepségek részletei fognak mozogni.

Az ünnepélyességek sorozata május hó 5-én veszi kezdetét, mikor is délelőtt 10 órakor Hajdúvármegye törvényhatósági bizottság tartja millenniumi közgyűlését. Ezután bankett lesz a Bika disztermében.

Másnap május 6-án a városi törvényhatósági bizottság tartja diszközgyűlését. Utána szintén bankett.

hogy egy udvarias embernek vonzalma, a ki önt el akarja venni, nem lehet közönyös önére nézve.

— Hogy akarhatja, hogy szavaira hallgassak, mikor tudom, mily gyalázatos vásárnak tárgya vagyok?

— Ah: atyja megmondta?

— Mindent megmondott.

— Akkor tehát be fogja látni, hogy nem lehet erről többet vitakoznunk. On engedelmes leány, szereti atyját. Kötelessége feláldozni magát érte; oly kötelesség ez, melynek teljesítése ugyan kegyetlennek tetszhetik ma, de később könnyűnek fogja találni, ha majd jobban megismer... — Nem gondolja, hogy sokkal méltóbb lett volna önhöz, ha előbb megtudta volna szándékamat, mielőtt megkért?

— Merje csak kimondani, hogy visszautasította volna kérésemet, ha tetszésétől függött volna... Meg akartam önt kimélni a haszontalan formalitásoktól. Szeretem önt.

— Hazugság! Hogyan szeretne? Csak is egy hete, hogy ösmer.

— Igen, de azóta, hogy ismerem, megszerettem s nőül akarom.

Noéminek arczába szökött a vér.

— Mondja inkább, felelt, hogy kelengyémre áhítozik, ma kelengyémre, azután szülőim hagyatékára.

Falconney mosolygott s meghajtja magát.

— Szándékom tisztasága megvéd sértetéseitől.

A leány reszketve húzta régig kezét homlokán.

— Lelkére, kegyességére, lovagiasságára hivatkozom, uram. Ha szeret, nem akarhat boldogtalanná tenni, s a nélkül, hogy fölfedezném önnek szívem titkait, biztosíthatom, hogy nincs hatalmában engem boldoggá tenni. Vigye el kelengyém, ha akarja, de mondjon le rólam.

— Ez a gyöngédtelenség netovábbja lenne!

— Vigyázzon! kiáltá Noémi kétségbeesetten.

— Fenyegetőzik? kérdé Falconney.

Megfogta a leány kezét s mereven tekintett annak szemébe, mely haragtól égett.

— Vigyázzon ön maga! szólta. Oktalan! Feleld, hogy csak egy szót szólok s atyját a törvényszék elé állíthatom, mint tolvajt, hamisítót? Bizonyítékaim vannak... és egyedül nőmnek adhatom át azokat; tévé aztán hozzá nyájasan.

Noémi kiragadta magát kezéből, azután bámulatos erélykifejezésével állt meg előtte. Falconney távozott.

A kétségbeesés kisajtolta Noémi szeméből a könnyeket, melyeket két nap óta elfojtott. Elveszítettnek érzé magát. A megaláztatás, a szégyen egész lényét eltölték. Hát azért nőtt fel ennyire és élt eddig boldogtalan, hogy most olyan embernek a nevét viselje, a kit megvet? Ez a Falconney, ez a rozshírű, csalárd bankár, a ki már tizszer vett részt a kétséges vállalatokban, tele van adóssággal, belemerült a bűn ocsmányába, ez a szemtelen, gyalázatos tolvaj, a ki a törvény kijátszásából él, kik elég dőrök neki szol-

gálni... ennek a latornak legyen a veje? Gyermekai az ember gyermekai legyenek?

Utálat járta át szívét, reszketetté meg az egész testét fájdalmasan... De hogyan? Meghajoljon? ... Soha! Meghaljon? ... Szívesen, ha Isten magához szólítaná, de önmaga nem veszté el magát.

— Hogyan védjem meg magamat? kérdé.

Nem talált rá módot. S mikor este, a kastély termében, szomorúan és sápadtan ülve Savaron ur vendégei közt belépi látta Falconneyt s mikor mosolygva feléje ment s elfogultan nyújtott át neki egy nizzai ibolyából kötött bokrétát, látszólag belenyugodva fogadta el a virágot s még köszönetet is dadogott.

Reggel hét órakor a vadászok számra nézve mintegy tizen mentek az erdőbe a harmatos, gyepes uton. Az égen épen ekkor kelt a nap, első sugarai keskeny arany sávot vontak a fák sudarain át, fölébresztve a madarakat; az erdőn túl meztelenül feküdtek a letarolt mezők. A idő pompás volt, Noéminek szomorú helyzetébe jutottak egykori boldog napjai, melyek még oly közel s mégis már oly messze voltak.

Némán és mereven ment a vadászok közt. Fején prémes kucsma volt, puskája vállára vetve, tölténytuskája övére volt szorítva.

— Különös leány! mondá Falconney magában, folyton szemmel tartván a

Május 9-én délelőtt nyolcz óraker valamennyi ref. vallásu elemi iskolai növendék a nagytemplomban isteni tiszteletet fog tartani, melyen a beszédet Némethy Lajos lelkész mondja.

Tíz óraker a főiskola ifjusága vesz részt a hálaadó istentiszteleten Csiky Lajos lelkész és Géressy Kálmán mondanak beszédeket. Kilenc óraker a főreáliskola és kereskedelmi akadémia növendékei felekezeti szerinti templomaikba vonulnak tanáraik vezetésére alatt hálaadó isteni tiszteletre. Templom után mindnyájan visszavonulnak saját iskoláikba, a hol hazfiás ünnepélyek tartatnak alkalmi beszédekkel, szavalatokkal és énekkel. A felsőbb leányiskola növendékei reggel kilenc óraker a Kossuth-utczai új templomba vonulnak istentiszteletre, mely után az intézet tágas udvarán lesz ünnepély. Az izraelita vallásu tanulók reggel nyolcz óraker mennek a zsinagógába, onnan pedig iskolai ünnepélyre.

Május hó 10-én minden templomban ünnepélyes hálaadó istentisztelet lesznek, melyeken részt vesznek az összes hatóságok testületileg. Ugyanazon napon délután négy óraker lesz a debreczeni hölgyek lobogójának felavatási ünnepélye a már ismeretes programmal. Este táncmultság. Május 16-án — tekintettel dr. Schlauch Lőrincz bíboros püspök pásztorlelében foglaltakra — a róm. kath. templomban Wolaffka Nándor dr. püspök fényes segédlettel hálaadó istentiszteletet tart.

Ugyanezen napon nagyszerű felvonulási ünnepélyt rendeznek az összes iskolák növendékei. Az elemi iskolák, gymnasiumok, középiskolák és nevelő-intézetek összes fi- és leány növendékei vagy nyolczezren egy csoportban, sorrendben állitva tanítóik és tanáraik vezetésére alatt reggel nyolcz órára összegyűlnek a városháza előtti térre, a honnan zeneszó mellett kivonulnak a Nagyerdőre. A kivonulás már maga is szép látványt fog nyújtani, a minek hatását csak emelni fogja az, hogy a Péterfián magas árbozok lesznek felállitva, a melyről nemzeti szalagok és zászlók csüngenek alá. A kivonulásnál a rendet lovasrendőrök fogják fentartani. A nagyerdőn a volt koresolyapálya tágas térségén állitják fel a növendékeket, ott foly le az ünnepély. Az összes növendékek együtt éneklék el a Hymnuszt, majd alkalmi

Szeszélyes, fantasztikus vakmerő! De szörnyen csinos... Jól cselekszem.

Elérték a rónát, melyen a hajtók már hajnal óta vártak. A vadászokat felállitották az erdő szélén, előttük balra terült el a végtelen mező, a hol bővében tanyázott a vad. Noémi atyja és Falconney közt foglalt helyet, mintegy negyven méternyire egyikőtől is, másiktól is.

Nemsokára lecsendesült a zaj, az ide-oda járók nesze. Mély esőnd állt be, melyben csak az ágak nyekergése, a hulló falevelek zöreje hallatszott s távolról a hajtók zavart csapkodása, kik a bokrokat verték föl, hogy a vadászok elé tereljék a vadat.

Noémi a pázsitra ült, ujját a ravaszra helyezve s úgy várt, mereven tekintve maga elé.

Egyszerre megpillantá Falconneyt. Láta a bokrok mögött állni, láta, hogy háttal fordul feléje. Egyszerre eszébe jutott ez ember szemtelensége, tegnapi beszéde; a harag átjárta testét s felugrott.

— Ha akarnám! mormogá.

S forró ujjait a puska ravaszán jártatva, fejét előre hajtva, nézte Falconneyt, a kinek fehér gyapot ruhája kiviláglott a lombok közül, midőn hirtelen Falconney megfordult. Észrevette, hogy Savaron kisasszony feléje tartja a puskát. Nagyot kiáltva ugrott félre.

— Mit csinál kisasszony? Hiszen én nem vagyok nyul.

S feléje menve, halaványan, forgat-

beszéd lesz és szavalatokat fognak előadni. A város bőkezűségéből az iskolák növendékei között emlékkönyveket fognak kiosztani.

Ünnepély után ugyanazon sorrendben visszatérnek a városba.

Végül május 17-én nagyszerű népünnepélyt rendez a város a Nagyerdőn, a mely felette impozánsnak ígérkezik.

Az ünnepségek külsőségeihez tartozik a város fellobogózása. Ezért már most felhívjuk a polgárságot, hogy házaifellobogózásáról idejében gondoskodjék.

A kiállítás biztosítása. A kiállítási építkezések és tárgyak tűzkár ellen biztosítottak. A biztosítási szerződés megkötött a következő társulatokkal:

1. Magyar Általános Biztosító Társulat, Fonciére biztosító társulat, Magyar-Francia biztosító társulat, Assicurazioni Generali, Adria, Bécsi biztosító társulat, Phoenix biztosító társulat, Duna biztosító társulat, North British biztosító társulat, Krakói biztosító társulat. A biztosítás értéke és a társulatok szavatossága terjed a jelenkori főcsoportban 7.500.000 frtra, a történelmi főcsoportban 4.500.000 frtra összesen 12.000.000 frtra.

Tanügy.

A vallástanítás eltörlése az iskolákban.

Szigetvári Iván dr. az orsz. tanár-egyesület jegyzője, ugyanazon ur, a ki ellensége a debreczeni egyetem felállitásának is, a millennárius tanügyi kongresszuson a vallástanításnak a középiskolákban való eltörléséről fog előadást tartani. Ennek a felolvasásnak a kérdése felmerült a tanár-egyesület legutóbbi ülésén és élénk, nagyon jellemző felszólalásokra adott alkalmat.

Szigetvári Iván ugyanis ezen a gyűlésen szóba hozta, hogy a millennárius programmba felvett felolvasás pontjának betöltését csak úgy vállalhatja el, ha e felolvasásban a vallástanítás eltörlését indítványozhatja.

Kérdi a választmányt, hogy nem tartja-e az egyesület érdekével ellenkező-

ván eszébe a nagy veszedelmet, melyben forgott, félig komolyan, félig mosolyogva szemlélte a leányt; igyekezett hidegvért színlelni s tréfára fordítani a dolgot, melyet Noémi ügyetlenségének szeretett volna tulajdonítani. De a leány mozdulatlanul állt; arezának egy izma sem rándult meg, szemét oly mereven szögezte Falconneyre, hogy ez mindjárt kiolvasta belőle végtelen gyűlöletét.

Félt...

— Ej, ügyetlenek! Mit csináltok itt, mikor a vad az orrotok előtt sétál? Előre!

Savaron belelőtt egy csapat fáczánba, melyek lassan szálltak fel a mező fölött.

— Komoly dolgon tanácskozunk a kisasszonnyal, hebegé Falconney. — Megállapodtunk közösen, hogy sokkal okosabb lesz, ha lemondok a házasságról.

— Falconney ur visszaadja szavát, tévé hozzá Noémi.

— Köszönöm, uram.

A leány hidegen leereszté lábához a puskát, mintha semmi sem történt volna.

— Mit jelent ez? — kérde Savaron.

— Lásd öregem, mondá Falconney, gondolkodtam a dolog felett: lemondok a házasságról. Gondoljunk ki mást s aztán tudod, szent a béke. Ostobaság volna megzavarni. — Hisz ez megölne, gondolá aztán magában a dőre Falconney, utána nézve Noéminek, a kinek alakja eltűnt a fák között.

nek, hogy habár nem az egyesületben, de az egyesület által rendezett szakosztályban éppen az egyesület egyik tisztviselője tartson ilyen előadást.

Ezután Alexander Bernát azt a kijelentést tette, hogy a mai vallástanítás kompromitálja vallást, Müller József pedig, hogy az ő fiát a vallástanítással vallástalanná tették, Vámosy Mihály pedig arra tud példát, hogy a tizenhárom éves katolikus gyermek a vallástalanná tanultja, hogy mily sokféle bűn van. Erdőy Béla a vallástanítást a tulterhelés egyik okának tartja. Beöthy Zsolt és Fest Aladár a tanítás reformálása mellett nyilatkoznak, és pedig Beöthy akképen, hogy ha most *rossz a vallástanítás, azt nem eltörlőni, hanem reformálni kell.* Fest pedig, hogy a vallástanítók éppen úgy tegyenek pedagógiai tanárvizsgát, mint más rendes tanárok.

Ezután Szigetvári fejtette ki ismételt álláspontját, mely szerint: az állam ne avatkozzék bele a polgárok vallásába sehol s így az iskolában se, hanem a vallástanítást bizza rá a családra. Erre a választmány az előadást felvette programjába s előadónak Szigetvárit jelölte ki.

Ez a határozat széles körben nagy visszatetszést keltett, a minek már hangot is adott Fibinger Sándor dr. főgimnáziumi tanár, a ki a tanár-egyesület elnökéhez intézett levélben tiltakozik a határozat ellen és *megdöbbenőnek* tartja, hogy a választmány tagjai nemesak hogy nem elleneztek, de még buzdították és sarkalták Szigetvárit, hogy hadat üzenjen ezeréves kulturánk alapjának a valláserkölesi nevelésnek s a német szocialisták góthai programját hirdesse.

* **Maghívó.** A Hajdumegyei tankerületi tanítók „Gönczy-egyesülete“ által f. hó 25-én d. u. 4 óraker az „Otthonban“ (keresk. akad.) tartandó választmányi gyűlésre. Tárgy: Congressusi tétélek; mill. kirándulás szervezése; egyleti évkönyv szerk.; folyó ügyek stb. Debreczen, 1896. ápril 22. Kovács Lajos egyl. elnök, Csuka István egyl. titkár.

S z i n h á z .

* **A debreczeni szintársulat Szombathelyen.** Mialatt a debreczeni színház nagy jérlő-közönsége drága pénzzel fizetett páholyaiban unalmaskodik esténként a jobb szórakozás hiányában kénytelen kelletlen látogatott pót-szezonon gyarlóságokon, melyek inkább a Miskolcra való be- és összetanulások próbáinak számába veendő, azalatt a debreczeni szintársulat élvezetes estéket szerez a szombathelyi közönségnek. A Pesti Hirlap írja: „Komjáhy János, a debreczeni színház igazgatója, társulatával április 5-én nyitotta meg két hónapos tavaszi szezonját Szombathelyen. Mint lapunknak írják, a társulat a vidék kiváló erőiből van szervezve s az igazgató, különösen a színrehozott darabok kiállításánál fejt ki vidéken szokatlan fényt.“ A színház napról-napra zsufolásig megtelik s a közönség nagy elismeréssel adózik az ambiciozus törekvő színigazgatónak.

Látcsó mögött.

(Páholy-csevegések.)

Karadyné: Szervusz Irén, — hát mégis eljöttél? Pedig a jourodon oda nyilatkoztál, hogy nem jössz boszankodni a színházba a pót-szezon alatt.

Dr. Homokyné: De hát mit csináljak kérlek? A nagy szőnyegen, a mit láttál, bevégeztem a himzést ma délutánra, este nem tudtam volna mivel foglalkozni s gondoltam, legalább zenét hallok s látok

egy pár új toilletet. Meg aztán Imre is óhajtott szórakozni egy keveset.

K. No, a szinpadi szórakozásból ugyan kevés jut; engem is csak a nézőtérén való széttekintés vágya hoz a színházba.

H. Mit gondolsz, eljön-e Blaháné az ígért jótékony czélú előadásra?

K. Az érdeklődés rendkívül nagy; az előjáróság megtette előkészületeit a szép fogadtatásra, a sürgönyök egymást érték, de a művésznő egyelőre beteg.

H. Ki az a magas barna fiatal ember ott a támlásszékekben, a második sorban?

K. Nem ismerem; a lóversenyen láttam először.

H. Kérlek Emma, ha Blaháné csakugyan eljönne, légy szives egy páholy iránt az én érdekemben is közbenjárni, valamelyik befolyásosabb színházi korifeusnál; neked ugyanis sok ismerősöd van azok között.

K. Jesszus, Irén hát még nem intézkedtél? Én már régen megkértem Balogh főhadnagyot, hogy járjon utána egy felső emeleti páholyra, nehogy lemaradjak. Nagyon kevés reménnyel kecsgettettem, de legalább megígérte, hogy illetékes helyen mindent elkövet az érdekemben.

H. Kihez forduljak hát?

K. Terjessz be egy kérvényt a szinügyi bizottsághoz, de már holnap reggel.

H. Köszönöm.

(A földszinten pisszegés. Csend.)

—reezky.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig. Népkönyvtár az árok-utezai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

— **Ministeri kiküldött Debreczenben.** A földmivelésügyi miniszter megbízásából Rois Gyula miniszteri biztos Debreczenbe érkezett s ma délután s holnap Kálmáncshelyi Mór mező-rendőrkapitány kíséretében a város területén s határában lévő összes sertésaklokot és hizlalókat tekinti meg.

— **Új törvényszéki bíró.** Ő felsége e napokban töltötte be a nyugalomba vonult Mocsy József törvényszéki bíró megüresedett helyét a debreczeni kir. törvényszéknél. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Ő Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Budaházy Zoltán debreczeni kir. ítélőtáblai tanácsjegyző-albírót a debreczeni kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki. Az előléptetéshez gratulálunk.

— **Vasutasok tisztelgése.** A m. kir. államvasutak helybeli üzletvezetőségének most előlépett központi hivatalnokai tegnap délelőtt tiszteltek lovag Dobiecki Sándor üzletvezetőnél, számszerint 35-en s megköszönték az előléptetést. Szónokuk Pető Imre irodafőnök volt, akilendület szavakban tolmácsolta tisztársai érzelmét és köszönetét. A tisztelőket Dobiecki igen szívélyesen fogadva, kifejezte egyszersmind részéről is abbéli örömét, hogy érdemes tisztikara javára sikerrel közrejárhatott s lelkesítette őket a további kintartó munkára.

— **Tanítóképeségi vizsgálatok.** Tegnap este fejezték be a főiskolában az ideai tanítóképeségi vizsgálatokat Dávidházy János esperes, a vizsgáló bizottság elnöke tegnap este hirdette ki a vizsgálat eredményét a jelöltek előtt. Vizsgálatra jelentkeztek összesen 24-en, ebből 19 tanítóképezdész és öt theologus. A 19 tanítóképezdész közül öten csak első rész vizsgát tettek, míg 14-en a képesítő okmány elnyerése czéljából. A tizennégy közül kitűnően vizsgáztak hárman, névszerint Döme Sándor, Pethő Károly és Balla Szabó Imre; jelesen szintén hárman vizsgáztak és pedig Janosi Antal, Kardos Ferenc és Török Sándor. Kielégítő eredményt öten értek el, a míg három jelentkező egy évre vissza vettetett. Az öt theologus közül hárman jó, ketten pedig kielégítő eredménnyel tették le a vizsgát. A képesítettek ma délelőtt adták ki a tanítói okleveleket.

— **Pénztár vizsgálat a megyénél.** Hajdúvármegye központi pénztárában ma délelőtt tartotta meg az e czélra kiküldött Pénzes Sándor árvászeki elnök, Szöllőssy János tisztifőügyész, Wessprémy Zoltán főjegyző és Budaházy Ödön főszámvevőből álló bizottság a rendes havi pénztárvizsgálatot. A vizsgálat egészen délig eltartott s a pénztárban mindent a legnagyobbrendben találtak.

— **Jegyzői-vizsga a megyénél.** Hajdúvármegye székházán a minden évben szokásos jegyzői képeségi vizsgálatokat ez évben május hónapban tartják meg. A vizsgáló bizottság a következőleg alakult meg: elnök Rásó Gyula királyi tanácsos, alispán, helyettes elnök Wessprémy Zoltán főjegyző, bizottsági tagok Pénzes Sándor, Szöllőssy János, Budaházy Ödön, Eötvös K. Lajos, Dr. Losonczy Almos, Szunyogh Sándor, Dumbrava László és Orosz Sándor. Az írásbeli vizsgálatok május hó 15-én, a szóbeliek pedig 16-án és folytatva lesznek megtartva. Eddig egyetlen jelentkező van, Borok Gyula hajdu-szoboszlói anyakönyvvezető helyettes.

— **Három ministeri rendelet.** A földmivelésügyi miniszter három rendeletet is intézett a mai napon Debreczen szabad királyi városához, a melyben a város közönségét állategészségi ügyekről értesíti. Az első rendelet arról szól, hogy a mai naptól fogva a lovak szállítása Ausztria-Magyarországból Oderbergen át szabad, a második rendelet azt tudatja, hogy Csákvár, Dalmánd, Bénylak, Erked, Balatánfő, Kajár, Enying, Mező-Komárom és Hidvég községekben marharakodó állomások létesítettek; a harmadik rendelet szerint a sertések szállítása Bosznia és Hercegovinába, Bihar, Sopron, Zala, Somogy és Vas vármegyéből tilos.

— **Esküvő.** Kuthy Béla Gyula biztosítási felügyelő, érkeserői birtokos tegnap, 23-án délelőtt tartotta esküvőjét a debreczeni intelligens társadalom egyik bájos, szép alakjával Kubek Margit kisasszonnyal, Kubek A. volt b.-csabai kir. járásbíró leányával. Az egybekelés a polgári törvények szerint reggel 9 órakor volt az anyakönyvi hivatalban; az egyházi szer-tartást déli 12 órakor Wolaffka püspök végezte a róm. kath. templomban s ez alkalomból igen szép beszédet tartott az ifjú párhoz, a mit meghatva hallgattak végig a fiatal párnak nagy számmal egybegyűlt rokonai és ismerősei. A fiatal házassok délután 4 órakor haza utaztak Érkeserűbe.

— **Katonazene a Nagyerdőn.** Lapunk tegnapi számában tolmácsoltuk a debreczeni közönség amaz óhaját, hogy a nyár folyamán a katonazenekar ez évben is tartson térzenéket a Nagyerdőn. A kérésnek eredménye lett, a mennyiben — mint lapunkat értesítik — Suvich Jenő ezredes, ezredparancsnok elrendelte, miszerint a katonazenekar május elsejétől kezdve a Nagyerdőn hetenként kétszer tartsa meg a szokásos térzenéket. Mindenesetre öröme szolgál az ezredes ur emez udvarias ténye városunk intelligens publikumának.

— **Gyászistentisztelet Hirsch báróért.** A debreczeni izr. hitközség előljárósága értesíti a hitközség m. t. tagjait, hogy a nagy emberbarát Hirsch Móricz báró lelki üdvéért f. hó 26-án vasárnap d. u. 5 órakor a Szt.-Anna-u. izr. templomban emlékbeszéddel egybekötött gyászistentisztelet fog tartatni, melyre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1896. ápril 24-én A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

— **Büntény a Hortobágyon.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a Hortobágyon a Nyirő vízében egy hullát találtak, a mely állítólag gyilkosság áldozatául esett. A dologra vonatkozólag tudósítónk a következő részleteket közölheti: Tegnap délelőtt megjelent a mező-rendőrkapitányságnál egy Kónya Eszter nevű asszony, a ki a Nyirő vizéből kifogott hullára vonatkozólag azt adta elő, hogy a meggyilkolt embert Madar Sándornak hívják s vele másfél évig élt vad-házasságban. Az asszony állítása szerint Madar, Bundi Péter gazdájának hajtott ki marhákat a Hortobágyra. Tóth András debreczeni lakos Kónya Eszter vallomása szerint látta, hogy Pongor János, a kinél Madar előzőleg szolgált, Madart felesalta a Nyirő viz partján álló szekere s ott dulakodni kezdtek vele, előbb azonban leittatták. Azt is látta Tóth Sándor később, hogy a részeg embert belefojtották a vízbe. A rendőrség e vallomások alapján a rejtélyes bűntényben megindította a vizsgálatot s a beidézetek kihallgatása után az ügyet átteszi a királyi ügyészséghez.

— **Új műiparág Debreczenben.** Egyik legrégebbi magyar mesterség az ötvös-ipar, amelyet keleti fényűzéshez szokott honfoglaló eleink talán még az ősz hazából hoztak magokkal. Debreczenben is az ötvösöknek már a XV. században czéhek volt, ami az ötvösség kiterjedtebb mértékben való üzés mellett tanuskodik. — Legujabban nálunk különösen Lőfkovics Arthur órás és ékszerész emelte nagy virágzásra ezt az ipar-ágat, az által, hogy korszerűen berendezett nagy műhelyt állított fel, amely a legkényesebb igényeket is kielégítő mindenféle női és férfi arany, ezüst ékszereket készít. —

Az öntést kivéve, amely még most Budapesten történik, az ékszerek teljesen a debreczeni új ötvös műhelyben készülnek. Itt mintázzák, vésik vagy verik ki, itt látják el égetett zománczezal és díszítik fel ékkövekkel. — Az égetés által való zománczozást Magyarországon alig néhány helyen gyakorolják. E kevés helyek közé juttatta Löfkovics Arthur most Debreczenti. — *Simonffy* Imre polgármester, *Szabó* Kálmán kamarai elnök, dr. *Király* Ferencz orsz. képviselő és kamarai elnök, dr. *Boldizsár* Kálmán tb. r. kapitány, az iparügyosztály vezetője és a helyi sajtó képviselői ma délből tekintették meg a műhelyt és gazdag ékszer raktárt. A tulajdonos szolgált magyarzáttal és mutogatta meg mint készülnek a vert, vésott, öntött és zománczozott arany, ezüst ékszerek. — Löfkovics Arthur főként a diszmagyar ruhákhoz való garnitúrák stilszerű előállításában exzellál, amelyekhez Boldizsár Kálmán tanácsára a nemzeti muzeumban látható régi kardok, boglárók, csattok, mentekötők, gombok után szerezte be a mintákat. De itt készült arany és ezüst női ékszerei sem állanak hátrább stilszerűség, esiny, izlés tekintetében. — Érdekes, hogy e műhely felállítására Löfkovicsot Nagyváradról a Beöthy László főispáninstallatiójaidejénmagyardiszuruhához való garnitúra megrendelések készítették. — Löfkovicsnak aztán gondja volt reá, hogy a pakfongváros Debreczenből 13 próbás aranyat és ezüstöt kapjon a csillagáshoz.

— **Kalandos utazás.** Általánosan ösmert dolog, hogy egy *Zeitung* nevű ur ládában szokott mint teheráru szállítvány utazgatni egyik városból a másikba. Hallottunk már arról a bizonyos recepiált polgártársunkról is, a kit minden állomáson kilöktek a vasuti kocsiból, de azért mégis eljutott a céljához. Most egy új kiadása vállalkozóra akadt a rendőrség, a ki pénz hiányában ingyen akart felutazni Budapestre, hogy gyönyörködhesse a millenniumi kiállítás szépségeiben. *Vinkó* István valahol ott esavargott Máramarosban, különben szülőházául Bezdány, bács-bodroghmegyei községet tekinti. *Vinkó* István 19 éves legény léte is óriási vállalkozó szellemmel bír s beszállt egy teherkocsiba, a melyben bárányokat szállítottak. Felfeszítette a koci ajtaját s a birkák közé menekült az idő viszonyosságai ellen. De számításában megesalódott, mert a birkákat csak Debreczenbe s nem Budapestre szállították s így elesett a sok szép látványosság élvezésétől. A rendőrség ma délelőtt gondoskodott, hogy *Vinkó* ugyan ingyen folytathassa tovább utját, de nem Budapestre, hanem Bezdányba illetőségi helyére. *Vinkónak* mégis lehet egy vigasztalása, most már nem birkákkal, hanem hozzá hasonló kétlábu tollatlan állatokkal utazik, ahogy Plátó mondaná.

— **A hajdumegyei községek öröksége.** Hajdúvármegye községei, a melyek az új megye kikerekítése előtt Szabolcshoz tartoztak, névszerint Csege, Egyek, B.-Ujváros, Téglás, Nádudvar, P.-Ladány, Földes, Szovát, Tetétlen, Alsó- és Felső Józsa néhány ezer forint örökséghez jutnak, a miből azonban csak kevés jut egy-egy részre. Szabolcsmegye ugyanis eladta országos tébolydának a nagykállói volt megyeházat 34000 frtért. Minthogy pedig ehhez igényt tartanak a Hajdumegyébe kebelezett községek is, Szabolcsmegye közelebb tartott közgyűlése az arányt úgy állapította meg, hogy ezeket 5535 frt 41 kr. illeti.

— **Az iparos ifjak közgyűlése.** A helybeli iparos ifjak önképző egyesületének választmánya tegnap este *Tóth* Kálmán elnöklele alatt ülést tartott, a melyen az egyesület az évi közgyűlésének tárgysorozatát állapították meg. A közgyűlés határidejéül f. hó 16-át, vasárnap

délutáni három órát tüzték ki s azt az egyesület Hatvan-utcai helyiségében tartják meg.

— **Hortobágyi modell.** Az országos gazdasági-egyesület előtt kiváló hírnévnek örvendő Debreczen város hortobágyi törzsgyűlése. — Épen ezért az országos gazdasági egyesület, a mely az ezeréves kiállításra egy kiváló példány tehenet akar megfestetni, fölkerlte *Király* Gyula gazdasági tanácsost, hogy *Vastagh* György hírneves állatfestőnek a város törzsgyűléseiből küldjön fel egy tehenet modellnek. *Király* Gyula a kívánságnak készséggel tett eleget és a hortobágyi törzsgyűlése a legszebb példányt, mely a magyar tenyésztehenek valóságos prototypusa, — tegnap fel is küldte *Vastagh* Györgynek. Mivel azonban a különben szelíd állat aligha jutott volna egyedül Budapestre, *Holló* Gyurka hortobágyi gulyást rendelte mellé kísérőnek.

— **Új eszköz az orvosi tudományban.** A *Monde* Illustré szerint két francia orvos oly elmés műszert talált föl, a mely az emberi test minden belső zörejét százszorosan nagyítva adja vissza. E műszer segítségével hallani lehet az izmok működésének, a léleketvitelnek, a vérkeringésnek zaját, a gyomor korgása (bocsánat!) pedig hatalmas menyörgéssé fokozódik.

— **Hurczolkodás előtt.** A hurczolkodás nagy napja közeledik s ez a körülmény félelemmel tölti el a hurczolkodó népség szívét. Mert költözöködni muszáj mindenkinek, ha még oly kevés kedve van is hozzá. Ha nem fizet az ember, akkor ki-költöztetik, ha pedig fizet, hát a házi ur vagy házmaster gorombaságai folytán maga mondja föl a lakást. A költözésre szánt időből kijut mindenkinek, mert a szabályrendelet intézkedik mindenképen. Hogy a fertály már itt kopog a küszöbön, azt megtudhatja aki kíváncsi reá, a rendőrségnél, hova egyre-másra jönnek a tanácsot kérő hurczolkodó felek. Adjon Isten mindenkinek erőt, egészséget a hurczolkodással járó szenvedések elviselésére s elég türelmet a jövő fertályig elnyelni a házbérlőket sújtó szekaturákat. Vigasztalja őket az a tudat, hogy így élve elnyerendik a menyeknek országát s hogy odafönn már nincs költözökösés. . .

Táviratok.

— A *Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától.

Ujabb büntény a fővárosban.

Budapest, április 24. Budapestben közelebb *Bonfil* szervita páter, a rendház gondnokát megfojtva találták. A gyanu két szolgára irányult. A halottat eltemették egész esőndben tegnap. A büntény ma nyilvánosságra jutott, rendkívüli felütést keltve, hogy a borzasztó gyilkosságot eddig eltitkolták.

A t. Házból.

Budapest, április 24. A képviselőházban ma befejezték a vitát a Csesznák ismeretes tisztiparancsáról. Fejérváry kijelenté, hogy a mentelmi jogot ő is respektálja, tehát *Hodossy* feleslegesen beszélt, olyat támadva, a mit senki se mondott. Az ismert rendelet a tisztek kizárásával ép úgy nem sérti a sajtószabadságot, mint a gyülekezési jogot és a kereseti szabadságot. (Élénk helyeslés.) Ha *Ugron* hirdeti, hogy a kormánynak legyen tekintélye, tanácsolja neki, hogy ne tapossa mindig e tekintélyt. (Helyeslés.) A Ház elfogadta a bizottság indítványát, elvetvén az ellenzékiekét. Majd a kérvényekre került a sor. *Kossuth* az önálló vámterület iránti kérvényeket ajánlja a kormány figyelmébe, ugyszintén *Ugron* is. *Bánffy* szerint a kiegyezés megcsinálható közösen is, midőn az épen folyó tárgyalatok meggyőződtenek. — Ha azonban így nem sikerülne, az önálló vámterület kérdéséről ők sem zárkoznak

el. A kérvények után *Bánffy* felelt még *Visontay* interpellációjára, kijelentve, hogy a szerb értekezletre azért nem hívta meg a radikálisokat, mert véleményt azoktól kér, akiktől akar. *Dániel* miniszter felelt aztán *Váradynak*, kijelentve, hogy a kiállítási jegyek a lehető legolcsóbbak, több kedvezményt nem adhat.

Papakosztát elfogták.

Budapest, április 24. Papakosztát, a megszőkött nemzetközi betörőt tegnap este Kázárral együtt Szolnokon elfogták. Személyazonosságuk kétségtelen s visszashállításukról már intézkedtek is.

Árvíz.

Budapest, április 24. Jászberényben a Zagyva és Torna ismét áradt. A helyzet különösen Jászfényszarunál igen válságos. A rohanó víz áttörte a védgátat s Jászfényszaru mellett az összes tanyák víz alatt állanak. Az árvíz eddig már emberáldozatot is követelt. Fekete esendőőrse vezető és *Oláh* Tódor káplár egy kis ladikban esónakáztak, mikor az ár felborította a ladikot s a két férfiú a vízbe esett. Feketének sikerült visszakapaszkodnia a csónakba, de *Oláh* Tódor odaveszett.

A Keleten.

Budapest, április 24. Athénben, Krétában ismét nagy mézszárlások történtek a törökök és keresztények között. Az ellenfelek két napig verekedtek s a csetepa-ték következménye 50 halott lett.

Fölhívás.

Debreczen sz. kir. város jószívű közönségéhez!

Mint már évek óta, úgy most is kibocsátjuk az örök szeretet nevében gyűjtőinket, hogy fölkeressék házaikban azon nemeskeblű emberbarátokat, akik évről-évre kifogyhatatlan áldozatkészséggel járulnak adományaikkal árváink föntartásához. Tisztelettel kérjük, fogadják szívesen most is fáradhatatlan gyűjtőinket, fogadják azzal a szeretettel, melylyel mi a gyámoltalan árvák ügyét felfogni s róluk gondoskodni törekszünk. Minden könnyesepp, melyet kedvesen nyújtott adományaikkal az árvák szemében fölszárítanak, ezerszeres áldás alakjában fog az égből a jókedvű adakozókra visszashállani. Adjának, adjának hát, amit az Isten adott! Hadd teljenek meg apró, kékfedelű könyvecskéink a szíves adakozók neveivel; hadd legyen nekünk ilyen formán minél inkább módunkban fölnevelni az elhagyott árvákat!

Debreczen, 1896. ápr. 24.

A debreczeni Jótékony Nőegylet választmánya s annak nevében.

Verosné Szathmáry Teréz,
elnök.

Irodalom — Művészet.

Millenniumi szavalókönyvecske.

A *Gönczy-Egylet* kiadásában megint egy hasznos piros fődélű könyvecske jelent meg gyermekek számára. Millenniumi alkalomra tartalmaz hazafias költeményeket, amelyeket a gyermeki fogókony kedélyre maradandó hatással szavalhatnak iskolai ünnepélyeken. Összesen negyvenkét költemény van *Kölcseytől*, *Petőfitől*, *Tóth Kálmántól*, *Garaitól*, *Aranytól*, *Kisfaludytól*, *Vörösmartytól*, *Jókaitól*, *Pósa Lajostól*, *Kozma Andortól*, *Eötvös K. Lajostól*, *Husz Lajostól* és a gyűjtemény gondos összeállítójától dr. *Varga Bálint* kolle-giumi tanártól. Valamint néhány *Kurucz* dalt is olvashatunk benne. A tartalmas füzet potom ára 40 fillér.

Mutatványul közöljük belőle a következő két csinos verset, melyek még kevésbé ösmereteseek:

Jóslat.*

— Álmosnak jövendőt mond a táltos. —

Irtá: *Eötvös K. Lajos.*

Századra jó század,
Virul a te házad.
Megálmodott dicsőség
— Mind a folyam ágya mélyed, —
Mind nagyobbra támad.

Mint az erdő tölgye,
Száznyolcz családtörzse
A magyarnak úgy terjed el
Gyökerekkel, terebélylyel,
Százszor százzal többre,

A meghódolt népek
Szövetségre lépnek,
Szabadságunk közös leszen:
Szent hit terjed völgyön-hegyen,
Vallása száz népnek.

Sáskahad emésztí
A magyar vetésit:
Ázsiai ellensége
Rontja, irtja, — mégis végre
Győzelmünk tenyész itt.

Vihardulás alatt
Fiágad megszakad:
Leányágon domborodnak
Erdemei családodnak,
A nemzet nagy, szabad.

Kicsiny lett az ország,
Határit megtoldják:
Lábát három tenger mossa,
Turul fölött Alpok sassa
Nem győz vijjó tornát.

Ázsiai vérünk
Ront reánk, már végünk! . . .
A magyarok istenének
Pajzsa alatt újra ébred
Késő nemzetségünk.

Kit le nem győz ellen,
Tör majd maga ellen.
Magyar népem, ősi vétked
Hogy magadról le nem tépted!
Elpusztulsz így! . . . Nem, nem:

Összetartás, béke,
Munka verejtéke
Nagyra nevel magyar nemzet:
Évezredre jó új ezred, —
Örök a te élted!

A magyar nemzet hivatása.

Irtá: *dr. Varga Bálint.*

Kövért Ázsiából osodálatos-képen
Származtál e földre, dicső magyar népem;
Isten lelke vezérlet e megáldott honba
S neved, nagy tettektől diessugárba vonva,
Mutatja: szabadság oszlopa e nemzet;
Téged a jó Isten jó kedvben teremtett.

Mennyi vizsály, balsors, bűn, átok emészte
S imé, ezer évre megifjodva élsz te.
Hős karod a zászlót emeli magasra,
„Műveltség“ a jelszó, világ hadd láthassa;
Tanulja, kis erő nagyot hogyan tehet,
Ha hit s lelkesültség lakja a sziveket.

Hit és lelkesültség: ez a két fő erény,
Melylyel diadalt vól csapások ezerén;
Hitted: hivatás tart e szent földön itten
S reményeid dusan betölté az Isten;
Lelkesültség lángolt ereidben, midőn
Lesujtva hevertél hénultan, szenvedőn.

Lihogve fölkelte s gyáva sirás helyett
Kardoddal szoritál a jobbak közt helyet.

* „A „Honfoglalás ezer év előtt és ezer év múltán“ című iskolai színjátékból.

Most e kard ekévé, pörölylyé duzzadva
Hat, irt, alkot, épít biztató szavadra,
Hogy itt egy nagy, mívelt, virágzó hon keljen,
Melyet barát, ellen hódolva tiszteljen.

Messez még a szent czél, de dicső a pálya,
Biztatón tekint rád ezer év munkája;
Kiki a nagy ősök példáját követve
Honát fáradhatlan munkával szeresse:
Akkor a második ezred hajnalpirja
Fényét boldog honnak homlokára írja!

* „Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharoz története“ című nagy illusztrált diszmunkából most jelent meg az 57-ik füzet, a melyben Graeza György Bém apó erdélyi harcát: a vizaknai csatát, Szász-Szeben ostromát, megsebesülését stb. írja le a róla megszokott élénkséggel. A nagyszabású munkának ez a része is olyan, mint egy érdekesítő történeti regény. E füzetben is megint több egykoru illusztráció van, u. m. Az első orosz csapatok Erdélyben, Libényi János merénylete I. Ferencz József császár ellen. 1853. febr. 18., Piski csatátér vázlata, a hatvani ut.

Diákok a kiállításon.

Az ezredéves kiállítás igazgatósága most küldi szét sok ezer példányban az összes hazai iskoláknak, tanintézeteknek a tájékoztató nyomtatványokat, a melyekben pontosan körülírja minő kedvezményeket biztosít a nyilvános iskolák tanulóinak és tanárainak, akik tömegesen, csoportokban jönnek fel a kiállítást megnézni. Ezek a messzemenő kedvezmények a következők:

Utazási költség. Az összes nyilvános jeleggel felruházott hazai tanintézetek tanulói és azokat kísérő tanítók személyvonatokon a II. osztályban III. osztályu egész jegy árán, a III. osztályban pedig III. osztályu féljegy árán utazhatnak. Két 10 éven aluli annyit fizet, a mennyit egy 10 éven felüli. A tíz éven aluli gyermekeknek a kedvezmény szerint 50 százalékot tesz. Falusi és tanyai elemi iskolák növendékei (fölmivesek gyermekei) a mennyiben 10 évnél idősebbek, a III. osztályban III. osztályu féljegy árán, a mennyiben 10 évnél nem idősebbek, egy harmadik osztályu jegy negyedárán utazhatnak.

Szállás. A tömeges kirándulásban résztvevő tanulók a főváros által szállókul berendezett iskolákban kapnak lakást, külön iskolákban a fiuk és a másokban a leánytanulók s ugyanott őrzik majd holmijukat is.

Ellátás. A diákok a következő élelmezésben részesülnek: Reggelre kapnak egy nagy pohár kávét két süteménnyel, ebédre levest, marhabust mártással (esetleg főzeléket pecsenyével, székely gulyást vagy pörköltet) és tésztát, uzonnára egy pohár kávét két süteménnyel, estére rendszeren hideg vacsorát, (p. u. retket vajjal, vajjas kenyeret, hentes czikkeket stb.) kivételesen egy tál meleg ételt.

A fiu növendékek a reggelit szállásukhoz közeleső kávéházban, az ebédet a kiállítás egyik csárdájában, a vacsorát szállásukon avagy a kiállítás területén; a leány-növendékek a reggelit és vacsorát szállásukon, az ebédet a kiállítás területén fogják elkölteni.

Uzonnáját mindkét rendbeli ifjuság a kiállítás területén fogják elkölteni.

Kalauzolás. Az ifjuság vezető tanárai, illetve tanító és tanítónői a kiállítás kalauzai

vezetése mellett tekintik meg a kiállítást és a fő- és székvárost.

Jegyfüzetek. Az igazgatóság a tömeges felrándulóknak jegyfüzeteket bocsát rendelkezésre, melyekben a menettérti jegy három napi tartózkodásra szóló lakásutalvány a reggeli- ebéd-, vacsora- és uzsonajegy, 3 belépti-jegy együtt van. Harmincz jegy-füzet után a tanítók egy-egy jegy-füzetet ingyen kapnak.

CSARNOK.

Tubarózsa.

A „Debreczeni Ellenőr“ részére

Irtá: *Sz. Buday Etel.*

(Folytatás.)

Nemesak kedvesétől fájt az elválás, de fájlalta, hogy kis védenczétől is el kell válnia.

Szeretettel ragaszkodott a gyerekekhez, míg az szintén anyjaként szerette őt, és oly édes kedveskedéssel tudta nyaka köré fenni kis kövér karjait s bájoló meghitséggel szótagolni: — „ma—ma, kisz ma—ma“ — hogy az édes megelégedéstől mindannyiszor könyek szökődtek szemeibe a kis tubarózsanak.

Nem tudta elképzelni, hogy is lesz ő már el e kis angyal derüt keltő mosolya nélkül.

Mint fogja tudni nélkülözni odaadó, ragaszkodó szeretetét.

Halk nesz riasztá fel gondolataiból, mely oly göngye volt, mintha éjjeli madár, vagy a világosságért vergődő denevér szárnya érintette volna az ablakot.

A hang erősbülve ismétlődött, akként tűnve fel, mintha egy nagyobb madár, esőrével koppantott volna az üvegre.

A halk kopogásra figyelve tekintett Margit az ablakra, hol az éj sötétjéből kiválva, megvilágítva a lámpa fénye által, egy női arc kísértetiesen fehér körvonalai tüntek fel. És az egyre bátrabban, ismételt kopogásra az ablakhoz lépve kérdezé Margit:

— Ki az? . . . Mit akar? Éjjel én nem bocsátok be senkit sem! . . .

— Csak egy perezre, nyissa ki kérem az ablakot — hallatszott az ösmeretlen reszkető hangja.

— Nem nyitom. Jöjjön nappal, ha dolga van velem.

— Az Istenre kérem, nyissa fel az ablakot — és a jövevény szorosan az üveghez nyomta sápadt, halottszíni arcát — nyissa fel kérem . . . mert ha nem hallgat meg, úgy itt leszek öngyilkos az ablak alatt. . . . Titok nyomja lelkemet, mit csak a kisasszonynak mondhatok el . . . Ó . . . Ó . . . könyörüljön már rajtam — s fuldokló sirásban veszett el a többi szava.

— Hát ki maga — szólta Margit, a belső ablakot felnyitva — és miért akarja ösmeretlen léteire titkát velem közölni? És mi az a titok? . . .

Az idegen nő az ablakhoz lapulva suttagó „a kis Janika“.

— Hát maga az anyja! — kiáltá Margit, szenvedélyesen kinyitva az ablakot — És azért jött hogy elvigye?! Takarodjon, nem adom!! Egy oly gonosz anyának, mint amilyen maga, nem adom oda. Menjen Isten nevében! Örvendjen, ha el nem fogatom.

— Könyörgöm, hallgasson meg — zokogta az asszony, sápadt arcát kezeibe temetve — engedjen be, hagy mondhassek el mindent . . . Akkor azután nem bánom ha meg is öl . . . Csak engedjen be . . .

hogy látha
láthaessam

— De
maga a ki
csavargó,
a gyermek
anyák, kik
magoktól,
követelni.

— Ist

hogy én v
nek! amié
bal hóna
van a kis
Bebocsát-
be már . .
tovább k
vagyok az

Könyv
tubarózsa
bocsátotta

Piatal
osakhogy
sugar alak
től, fejtle
kodott lev
fálnak sze

Margi
erőtlen nő
szót szolv
tás nélkü
nagy feke
kára a jöv

— Jo
— Ig

met. De
nézem?

Margi
kis fiu az

Sovár
vontatott l

Szívér
fülébe, a

borult az

— V
figyelmezt

Megs
értve ma

temült ro
szerencsét

méletet ér

— Ne
elvonva g

szólvá mé

— Ó,
kisasszon

emberek j

könyveit

felindulás

helylyel,

okát.

— El
is elmond

Félig

akarta vo

némi tét

lalt meg.

— M
megyen a

nagyot s

Marg

sal tekint

hite, hog

hogy láthassam, csak még egyszer hagy
láthassam az én drága kis fiamat.

— De mi biztosít arról, hogy valóban
maga a kis Janika anyja és nem egy hazug
csevegő, aki Isten tudja hogy miért akarja
a gyermeket magához keríteni. Mert az oly
anyák, kik gyermekeiket eldobják lelketlenül
maguktól, nem igen szokták azután vissza-
követelni.

— Istenem! hogy tudjam bebizonyítani,
hogy én vagyok az anyja. Ó hála az Isten-
nek! amiért jeggyel látta el... Kisasszony!
bal hóna alatt egy nagyocská barna jegye
van a kis fiának. Ugy-e hogy úgy van?
Bebocsát-e mostan már? Ó kérem engedjen
be már... El vagyok ázva, nem bírom
tovább kiállani a hideg esőt... Beteg
vagyok anélkül is.

Könyörgő kérése hangja megindította a kis
tubarózsza szívét és a szerencsétlen nőt be-
bocsátotta hajlékába.

Fiatal, kellemes arcú nő volt a jövevény,
esakhogy igen hervadtan nézett ki. Szikár,
sugár alakja kissé előrehajlott a gyöngeség-
től, fejletlen szűk melle erős zihálással kap-
kodott levegő után és erőt vesztetten dült a
falnak szeméit lecsukva.

Margit szánakozón vezette székhez az
erősen nőt és leültette, egy pár vigasztaló
szót szólva hozzá, mely nem hangzott el ha-
tás nélkül; mert csodás fényben ragyogó
nagy fekete szeméit hálásan emelte a lány-
kára a jövevény.

— Jobban érzi-e már magát?
— Igen. Kedves jósága vissza adta erő-
met. De hol van ő, megengedi, hogy meg-
nézzem?

Margit némán mutatott az ágyra, hol a
kis fiú az igazak ártatlan álmát aludta.

Sovárvágygyal tekintett a nő az ágyra és
vontatott léptekkel ment gyermekéhez.

Szívére szorított kézzel hajlott kis fia
fülébe, a megindultságtól és megtörtén sirva
borult az ágyra.

— Vigyázzon, felkölti — szolt Margit
figyelmeztetőleg.

Megsajnálta a szegény asszonyt, meg-
értve magaviseletéből, hogy nem elve-
temült rossz nővel van ügye, hanem egy
szerencsétlen sorsüldözöttel, ki szánalmat, ki-
méletet érdemel.

— Ne sirjon, mondá a lányka szánakozva,
elvonva gyöngéden gyermekétől, vigasztalva
szólva még hozzá egy pár megnyugtató szót.

— Ó, áldja meg az Isten jóságáért édes
kisasszony. Belátom, hogy igazat mondtak az
emberek jó szíve felől — és megvigasztalódva,
könyeit törülgetve igyekezett a szegény nő
felindulását legyőzni, még Margit megkínálva
helylyel, kérte, hogy mondja el jövetelének az
okát.

— Elmondom, — el, hiszen muszáj úgy
is elmondanom! Habár nehezemre esik is.

Félig hunyt szemekkel, mintha kerülni
akarta volna a szép leány nyílt tekintetét;
némi tétova után fátyolozott hangon szó-
lalt meg.

— Mint tudom, a kisasszony feleségül
megyen ahoz az emberhez. Adja az Isten! —
nagyot sóhajtott — hogy boldog legyen vele.

Margit meghökkenve, kérdő csodálkodás-
sal tekintett az idegen nőre s már akkor azt
hitte, hogy egy eszelőssel van ügye, azért
egész türelmesen kérdezé:

— S mit gondol jó asszony, hogy kihez
megyek én feleségül?

Kíváncsian várakozott az asszony vála-
szára, kit csakugyan eszelősnek tartott, a nem
várt és hozzá nem tartozó beszédjéért.

— Ugy hallottam, hogy Bodnár Janihoz
megyen a kisasszony feleségül.

— És ha az úgy is lenne, mi köze volna
magának ahoz jó asszony...

Némi szorongással, mintegy nem jót sejtve
várt további beszédjére, kissé feszélyezve
érezve magát Margit.

— Óh! kedves kisasszony bár ne lenne
hozzá semmi közöm. Akkor nem lennék most
a világon, a legszerencsétlenebb asszony,
olyan se nem asszony, se nem leány.

Olyan elhagyatott, kit szülei megtagad-
tak... Kit az emberek csufussággal illetnek.

Margit a beszéd folyama alatt, hol el-
sáppadt, hol elpirult, míg végtére rossz sejté-
lemtől gyötörtetve, hevesen kiáltá:

— És mi köze mind ehez Bodnár Ja-
ninak!...

— Csak volt köze, mert ő döntött a sze-
rencsétlenségbe. Mig őt nem ösmertem, addig
boldog leány voltam! Szüleim szerettek, az
emberek tisztelték. Volt otthonom, nem úgy
mint most, hogy kidobott semmi, senki vagyok
a világban, aki ma vagy holnap azt sem
tudja, hol hajtja le fejét pihenésre...

Megtévesztült képmásaként állt Margit
halotthalványan, mint fájdalom szobra, kezei
összekulcsoltan csüggttek alá, nagy szeméit
könnyek homályosították, melyek a kétségbe-
eséstől pilláira fagytak.

— Nem hallotta-e a jegyzőék Klárájok-
nak hírére? Kit Bodnár Jani elcsábított ártat-
lan tudatlanságában s azután elhagyta, meg-
tagadta, gyermekével együtt a nyomorult!..
Én... én vagyok az a Klára! Én vagyok
az a szerencsétlen, ki oda lettem kényszerítve,
hogy eldobjam gyermekemet magamtól...

A nyomor, a szükség, a betegség kényszerít-
ett reá. Szüleim elűzték, a betegség meg-
fosztott munkaerőmtől s egy örült pillanatom-
ban — kitétem gyermekemet a jószívű
emberek könyörületére számítva.

És mint a tengeráradat, folyt a panasz
a szerencsétlen ajkáról, a nyomor jogosultsága
adta az erőt, bátorságot vádolni azt; kit
egykor szeretett, ki egykor őt szerette, az
előtt, akit most az szeret.

A szerelem soha nem nyújt annyi boldog-
ságot; mint amennyi boldogtalanságot tud
adni az elhagyatottság. Jaj azoknak! a kik
valaha kénytelenek pirulni szerelmükért.

A szerelem az erény virága, melyet le-
szakítani nem lehet bünködés nélkül, ha a
házassági frigy nem szentesíti.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank rész-
vénytársaság” közlése 1896. április 24-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	121.75	122.25
„ vasuti beruházási köt. 4%.	124.—	125.—
„ koronajárdék 4%.	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4%.	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	122.25	122.75
Egységes állam kötvény 4%.	101.—	101.50
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	392.—	392.50
Osztrák hitelbank részvény	359.30	359.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-ossorsj.	120.50	121.50
3-os	106.75	107.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.75	11.25
Osztrák	18.25	18.75
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	7.—	7.40
Jó-szív	3.15	3.40

Pénzszemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.64	5.73
20 márkás arany	— — —	11.76	11.81
20 frankos arany	— — —	9.56	9.60
1 Sovereigns	— — —	12.04	12.08

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, április 23.

Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a kereslet
mérsékelt volt. Elkelt szilárd irányzat mellett
25,000 métermázsa 2 és fél krtól 5 krig
szilárdabb áron, részben szerbiai áruból.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt
a forgalom változatlan árák mellett.

Eladások:

Buza: Tiszav.: 300 mm. 81 kg.	7.25
frt. 100 mm. 81 kg.	7.25
81 kg. 7.25	frt. 100 mm. 80.5 kg. 7.22 és fél
200 mm. 80 kg. 7.20	frt. mind három hóra.
Zab: 6.37—6.55.	

Natáridő-Értel.

Az irányzat ma szilárd volt, árák emelked-
tek zárlatkor azonban kissé meglányhult az
irányzat és árák olcsóbbak lettek.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.-októberre	1896 6.87—6.89
„ márcz.-ápr.-ra	1896 6.66—6.68
„ máj.-júniusra	1896 6.68—6.70
Rozs tavaszra	1896 6.51—6.53
„ szept.-okt.-ra	1896 5.70—5.72
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 3.93—3.95
„ jul.-aug.-ra	1896 4.13—4.15
Zab márcz.-ápr.	1896 6.43—6.45
„ szept.-okt.	1896 5.50—5.52
Repeze aug.-szept.	1896 10.10—10.15
Zárlat 4 óra 30 perczkor:	

	frt
Buza márcz.-ápr.-ra	1896 6.66—6.68
Rozs márcz.-ápr.-ra	1896 6.52—6.54
Zab márcz.-ápr.-ra	1896 6.43—6.45
Tengeri máj.-júniusra	1896 3.94—3.94
Repeze aug.-szeptre	1896 10.10—15.—

Sertésplacsz.

Kőbánya, április 23.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páron-
kint 400 klgron felüli súlyban) — krtól — krig.
Öreg közép (páronkint 300—400 klgr súlyban)
— krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320
klgron felüli súlyban) — krtól — krig. Fiatal
közép (páronkint 251—320 klgr. súlyban)
48 krtól 50 krig. Fiatal könnyű (páronkint
250 klgrig terjedő súlyban) 47 krtól 50 krig.
II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280
klgron felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Kö-
zép (páronkint 220—280 klgr. súlyu) 44 krtól
45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig ter-
jedő súlyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám
1896. évi április hó 21. napján volt készletben
10355 darab. 1896. évi április hó 22-ik
napján felhajtattott — darab 1896. április hó
22. napján elszállítottott 146 db. 1896.
évi április hó 23-ik napjára maradt készletben
10209 db. Hizott sertés-forgalom csekély.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 44. szünet. Párosb. 44. szünet.

Pénteken, 1896. április hó 24-én:

Az új honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3
felvonásban. Irta: Kövessy Albert. Ze-
néjét szerette: Delin Henrik. „Az én
nevem Goldstein Számi” és „Marsch coup-
let” zenéjét írta: Konti József. (Rendező:
ifj. Német.)

Holnap, szombaton, 1896. április hó 25-én,

páros bérletben, utolsó bérletszámban:

Nap és hold.

Operette 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Mosóárak!

A hírneves cosmanosi gyárból:
ssintartó Voile-ok, Indish
foulard, Atlas Satin, Piquet

Zephirek

Szerbvássnak, à jour kelmék;
hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere

12 krajczár.

Ssekely varrottas
nagy választékban és olcsón kaphatók

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsátér.

317-0-283

Gyökeres

SZŐLŐVESSZŐK

vegyes jó borfajtákból

kaphatók,

ezre öt forint.

Azonnal átvehető

Szabó Kálmán

Kossuth-utca 44. sz. alatti
lakásán.

352-1-1

Szőnyegek,

csipke- és szövet-
függönyök,

ágy- és asztalterítők,

butorszövetek,

viaszos vásznak,

nagy választékban kaphatók.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsátér.

371-0-06

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

DÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örövendek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszrűl készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszrűl ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, beltétlenség, s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehető.

A számtalan hálaírából, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az Ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételre. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknál is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemat kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel fölhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignáca.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaimek köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engemet öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogygni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick! Anna

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előtbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérek csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacokat követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pser-

hofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással veres színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben. $\frac{1}{4}$ üveg 2 frt 60 kr. $\frac{1}{2}$ üveg 1 frt 40 kr. $\frac{3}{4}$ üveg 70 kr.

Amerikai közzvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer, minden közzvényes és csuzos bajok, u. m.: g. rinceggy bántalom, tagszagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsagattás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, zott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva, 1 tévely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsüggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Uti-füvedv, egy általános ismert kitűnő háziszrű, hurut, rekedtség; göröcs köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia (prágai esőpek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszrű. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszrű a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörös gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 kr. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegykészítmény, kitűnő szer az idegek megerősítésére, gyomorszenvedőknek és a belek megbetegedésére. 1 liter Kola elixir vagy bor 3 frt; $\frac{1}{2}$ liter 1 frt 60 kr.; $\frac{1}{4}$ liter 85 kr. — Császári Kola-elixir üvegekben 5 frt 50 kr. 3 frt és 1 frt 60 krjával.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma st. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett össze s bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készleiben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Postán megrendelések a legyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. A fent felsorolt különlegességek kaphatók **Török József** gyógyszerzertárban, Budapest, Király utca 12. és **Egger A. fánál** (Nádor-gyógyszertár.) Váczi-körut 17.